

LEDNICKÝ ZPRAVODAJ

Měsíčník Obecního úřadu v Lednici • číslo 8 • **Srpen 2017**

Slovo starosty

Milí občané Lednice a Nejdku,

přečetl jsem si v posledním čísle Rovnosti dva články, které se týkaly naší obce. V obou jsem byl zmiňován, přesto mi to nedá, abych se k nim ještě nevyjádřil.

V prvním případě se jednalo o naši připravovanou ústavní žalobu, týkající se nového územního plánu. Zaujalo mě vyjádření mluvčí ministerstva kultury. Prý se musíme smířit s tím, že „kromě výhod pramenících ze zápisu na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO je nutné počítat i s povinnostmi. Je třeba respektovat pravidla, k jejichž dodržování se obě strany dobrovolně zavazují“. Někdo nezasvěcený by tak snadno mohl získat pocit, že si v Lednici chceme užívat výhod, ale omezení se nám už nelíbí. To je však právě onen kardinální problém. Činnost ministerstva kultury totiž dlouhodobě směřuje k tomu, abychom výhody (pokud nějaké vůbec jsou) využívat vůbec nemohli. Právě jejich nesoudné požadavky spojené nejen s nově pořizovaným územním plánem, ale i s většinou stavebních řízení nás dovedly k podání žaloby. Kdybychom se nebránili, udělají hloupí úředníci z tohoto krásného a atraktivního území skanzen. Ten však stejně bez zajišťování potřebného zázemí a služeb přestane nakonec fungovat. V jednom z posledních vyjádření památkářů jsem se dočetl, že v tzv. intravilánu obce není žádoucí dále rozvíjet podnikání a služby pro cestovní ruch. Jistě můžeme o těchto věcech diskutovat, ale prioritně je to o našich potřebách a zájmech a s tím spojených rozhodnutích. Takovéto projevy arogance není možné ponechat bez povšimnutí. Jsem pevně rozhodnut nadále velmi tvrdě požadovat, aby rozhodnutí a vyjádření týkající se záměrů v tomto území byla vydávána pouze na základě a v souladu s platnou legislativou. V tomto smyslu za mnou stojí i naše zastupitelstvo, které jednoznačně odmítlo diktát ministerstva kultury. Územní plán přijatý s omezeními stanovenými ministerstvem by byl naprostým zmetkem, který by neměl nic společného s přijatými zásadami. Přímo zarážející je pak role úředníků ministerstva místního rozvoje, které má být garantem pro pořizování územních plánů. Jejich neochota se zabývat našimi argumenty je pak činí stejně zodpovědnými za situaci, která u nás nastala. Ve svém rozhodování se řídíme územním plánem z roku 1994, který ani s ochranou na úrovni památky UNESCO nepočítal. A nový územní plán, který má mimochodem představovat platformu pro rozvoj tohoto území s ohledem na jeho památkové hodnoty, je v nedohlednu.

Druhou rovinou je pak záležitost dodržování „dohodnutých“ pravidel. Za prvé se nás nikdo nikdy neptal, zda jsme srozuměni s dodržováním nějakých pravidel (ve slušné společnosti by nás s nimi mohl někdo alespoň seznámit). Za druhé, a to je mnohem závažnější, taková pravidla v podstatě neexistují. Mnoho let usiluji o to, aby bylo jasně deklarováno, jak si ministerstvo kultury představuje konkrétní ochranu hodnot v Lednici a v celém areálu. Kromě několika obecných, nic neříkajících floskulí napsaných ve vyhlášce o zřízení krajině památkové zóny LVA, vydaných mimochodem několik let před

zápisem na „Seznam UNESCO“, nic závazného vydáno nebylo. Ne, že bych tolik stál o nějaké zákazy, ale předvídatelnost rozhodnutí je pro správu tohoto území zcela zásadní věcí. Pokud tedy někdo hodlá za ministerstvo mluvit o dodržování pravidel, měl by si uklidit především před vlastním prahem. Se zápisem na „Seznam UNESCO“ jsou spojeny závazky obsažené v „Úmluvě o ochraně světového dědictví“ a ty na sebe dobrovolně převzal stát. A po dvaceti letech, co se této problematice věnuji, si troufám tvrdit, že pokud někdo naši památku ohrožuje neplněním pravidel, tak je to právě ministerstvo kultury, tedy náš stát. Problémem nejsou naše záměry obsažené v návrhu územního plánu. Žádný z nich rozhodně není takový, že by kohokoliv v orgánech světového dědictví vůbec zajímal. Skutečným problémem, a nezbyde zřejmě než na něj rázně upozornit, je naprosté selhání úředníků ministerstva, kteří svou vlastní neschopnost ochránit památkové hodnoty Lednicko-valtického areálu zakrývají zakazováním všeho, co s rozvojem tohoto území souvisí.

Druhý článek, který jsem měl na mysli, se týká aktivních záplavových území. I v tomto případě mě již přestalo bavit doprošovat se, aby se úředníci (v tomto případě krajského úřadu) začali tímto, pro nás rovněž významným problémem, zabývat. Záplavové území, vyhlášené jako aktivní, zásadním způsobem omezuje jakýkoliv rozvoj ve vymezené lokalitě. Jsem přesvědčen, že stanovené území je v našem případě vyhlášeno nesprávně. Bohužel současný stav dnes jednoznačně vyhovuje správci tohoto povodí, a tak není příliš velký zájem cokoli měnit. Tato problematika je poměrně složitá a rozhodně už přesahuje rámec tohoto mého příspěvku. Budu se jí však rozhodně věnovat v příštím čísle zpravodaje. V tuto chvíli ještě čekám na jasné vyjádření vedoucího příslušného krajského odboru.

Určitě se také budu v příštím čísle zabývat stavem našeho „odpadového hospodářství“. Pro tento rok jsme nově upustili od plošného vybírání poplatků za svoz TKO doplněným o závazek třídění odpadů. Již na první pohled je patrný pozitivní dopad na třídění. Množství sváženého separovaného odpadu natolik narostlo, že už musíme řešit problémy s meziskládkou. Přesná čísla si nyní na úřadě dáváme dohromady. Množství vytríděného odpadu dosáhlo za druhé čtvrtletí 50 tun. To představuje nejen úsporu za ukládání TKO na skládku, ale i nezanedbatelnou odměnu téměř 80 tisíc Kč. I když jsme v tuto chvíli stále ještě na počátku, zdá se, že zvolený model doplněný o likvidaci rostlinného odpadu v domácích kompostérech, představuje rozumnou cestu.

Přeji vám všem, milí spoluobčané, hodně zdraví a radosti ze splněných cílů (i těch společných).

RNDr. Libor Kabát, starosta

Zahájení školního roku 2017/2018

Ředitelství Základní školy Lednice oznamuje rodičům a žákům školy, že školní rok 2017/2018 bude slavnostně zahájen v pondělí 4. 9. 2017.

Žáci 3. – 9. ročníku zahájí školní rok v 8.00 hod. ve svých třídách (přinesou si přezůvky) **v budově 2. stupně** (Břeclavská 510).

Žáci 2. ročníku zahájí v 8.00 hod. ve své třídě (přinesou si přezůvky) **v budově 1. stupně** (Břeclavská 365).

Pro všechny žáky 1. ročníku je připraveno v 8.00 hod. slavnostní zahájení v obřadní síni Obecního úřadu Lednice.

• Mgr. Ladislav Dostál, ředitel ZŠ Lednice

Informace z mateřské školy

Provoz mateřské školy začne v pondělí 4. 9. 2017. Rodiče mohou přivádět děti do svých tříd od 6:15 do 8:30 hod. Na základě květnového přijímacího řízení bylo přijato do naší mateřské školy celkem 28 nových dětí a z toho 12 dětí mladších 3 let. Proto se v novém školním roce můžeme těšit z posílení personální podpory (díky dotaci z operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání, tzv. šablony pro MŠ) a to chůvy (p. Marcely Kabátové, která bude přítomna především ve třídě Včeliček a bude nápomocná nejmladším dětem) a školního asistenta (p. Andrey Pekové, která bude přítomna v dopoledních hodinách převážně ve třídě Kuřátek a odpoledne bude působit jako učitelka střídavě ve třídě Sluníček a Kuřátek). Rozhodli jsme se i nadále zachovat heterogenní třídy a rovněž paní učitelky v jednotlivých třídách se nemění.

Co budou děti při nástupu do mateřské školy potřebovat:

- přezůvky – ne pantofle
- pyžamko v plátěném pytlíčku (kromě třídy Sluníček a Včeliček)
- do třídy pohodlné oblečení (tepláky, legíny, sukýnku,...)
- k pobytu na zahradě pevné boty nebo botasky, teplákovou soupravu, nepromokavou bundu,... (dle aktuálního počasí)
- hrníček na pitný režim
- všechny věci podepsané

Tradicí je, že rodiče v prvním týdnu přinesou dětem jedno balení papírových kapesníčků.

Další informace, jako náš školní vzdělávací program, školní řád, adaptační režim pro nově příchozí děti atd. najdete na našich webových stránkách: <http://skolkalednice.webnode.cz/>

Aktuální informace z naší MŠ můžete sledovat také na stránkách Facebooku, kde pravidelně přidáváme fotodokumentaci z dění v MŠ: <https://www.facebook.com/mslednice>

• Za kolektiv MŠ – Mgr. Simona Kratochvílová, ředitelka MŠ

Vystoupení Vojenského uměleckého souboru Ondráš v Lednici

Ve středu 19. 7. 2017 k nám do Lednice zavítal VUS Ondráš. Toto vystoupení jsme zařadili do už tak bohatého programu na lázeňské kolonádě.

VUS Ondráš nám předvedl taneční vystoupení s názvem „Taneční miniatury“ z pásma „Malé formy“, v němž nám tanečníci a hudebníci představili taneční a hudební čísla různých etnografických regionů nejen naší vlasti. Takže jsme například mohli vidět i kousek ze slovenské kultury.

Za sebe si trůfám říct, že to byl velice krásný zážitek a doufám, že tohle nebylo poslední vystoupení tohoto talentovaného souboru v Lednici.

• Lucie Kašníková, TIC Lednice

Hody

Na třicet krojovaných párů malých i větších tanečnicků zaplnilo o víkendu 22. a 23. července lednické náměstí. Předtím krojovaní tanečníci procházeli ulicemi, tancovali a zvali na hodovou zábavu. Klobouk dolů před paní J. Kabátovou a M. Spěvákovou, které s dětmi a s těmi většími nacvičily taneční pásmo, které jsme mohli pod májkou obdivovat. Snad se rodí nová tradice, která hned tak nezanikne a bude obohacením kulturního života v Lednici.

• Mgr. Jana Pánková

Noční prohlídky v zámku

Krásná tradice se musí dodržovat a toho si je vědom Mgr. Tomáš Uher a jeho spolupracovníci. Tentokrát se noční prohlídky lednického zámku nesly ve znamení dobrodružství. Pokud jste některý z červencových večerů zavítali do lednického zámku, ujala se vás smělá průvodkyně. Když jsem se do zámku podívala já, byla jí Hanka Pchálková. Nikoho svým zvučným hlasem nenechala na pochybách, kdo je tady pánem? Mile, ale přitom rázně nás provázela večerem a představovala jednotlivé postavy. Nasmáli jsme se při potyčce tří mušketýrů, pobavilo nás setkání Shakespearových postav Romea, Julie, Othella a Hamleta.

Zajímavá byla i současná realita – legrace ze současných televizních pořadů – Pošta pro tebe, Tvoje tvář má známý tñas? Nechyběl ani Vinnetou s Old Shatterhandem, cestovatel Gulliver, dokonce i Mirek Dušín z Rychlých šípů se tam objevil. Postav bylo více, příběhů také, zasmáli jsme se, ale některé příběhy nutily k zamyšlení. Ze zámku nás vyvedl Tarzan s ochránkyní přírody. Už se těším na nápady příští sezóny.

• Mgr. Jana Pánková

KULTURNÍ KALENDÁŘ ZÁŘÍ 2017

DS Bedřicha Kaněry Břeclav

Divadelní představení

„Normální debil“

2. 9. 2017, v 19 hodin

Místo konání: Amfiteátr lázeňské kolonády
Charakteristika: Deník pubertáka aneb mé dětství v socialismu. Jedná se o retro komedii, kdy základem vyprávění jsou příběhy z autorova dětství prožitého v socialistickém Československu. Během večera plného humoru, nadsázky i nostalgie se ocitneme spolu s hlavním hrdinou – známým průšvihářem Norbertem Intribusem – například v socialistické domácnosti, ve škole, na fotbalovém hřišti, u splavu, v nemocnici, nebo třeba i na překvapivě hřbitovním sexuálním večírku. Nedílnou součástí inscenace je dobová „Pop music“ a vysílání Československé televize. Upozorňujeme, že hra obsahuje vulgární slova a není vhodná pro děti do 12 let.

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ!

Organizátor: Obec Lednice, Naše Evoluce
www.lednice.cz, +420 733 531 874

DS Bratří Mrštíků Boleradice

Divadelní představení

„Jízlivý glosátor“

3. 9. 2017, v 19 hodin

Místo konání: Amfiteátr lázeňské kolonády
Charakteristika: Legendám českého divadla Jiřímu Voskovcovi a Janu Werichovi jsme tímto představením chtěli vzdát hold montáží jejich předscén. Spolu s Jaroslavem Ježkem vytvořili nezapomenutelné, dodnes hrané divadelní kusy napsané tak nadčasově, že svojí aktuálností stále překvapují i dnešního diváka. Písně Jaroslava Ježka jsou samozřejmě aranžovány i v našem představení!

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ!

Organizátor: Obec Lednice, Naše Evoluce
www.lednice.cz, +420 733 531 874

Gulášfest Lednice 2017

16. 9. 2017, od 12 hodin

Místo konání: Centrální parkoviště
Charakteristika: Přijďte ochutnat guláš z 12 soutěžních kotlíků a vybrat ten nejlepší. Výdej gulášů od 12 hodin.

Organizátor: MO ČSSD Lednice, Obec Lednice, www.lednice.cz

Burčákové velebení

16. – 17. 9. 2017

Místo konání: Amfiteátr lázeňské kolonády

Charakteristika: velebení a ochutnávka burčáků, hudební doprovod.

Organizátor: Zahrádkáři Lednice, Obec Lednice, www.lednice.cz

Dostihy Chrtů – Mistrovství Moravy

16. 9. 2017

Místo konání: dostihová dráha za CP
Organizátor: Klub chovatelů dostihových chrtů Lednice

Tradiční lázeňské vinobraní

23. 9. 2017

Tradiční lázeňské vinobraní s kulturním programem, ochutnávka vína.

Místo konání: Amfiteátr lázeňské kolonády
Organizátor: Lázně Lednice – LD Perla, Obec Lednice, www.lednice.cz

Den otevřených lahví & Dýňobraní

2. 9. 2017 – sobota, od 14 do 18 hodin.

Od 16 do 18 hodin bude hrát i cimbálová muzika. Může to být příležitost zábavy pro celou rodinu (dýně, jejich vyřezávání, soutěže pro děti) a také možnost, jak se seznámit s víny, která vznikají v Lednici, včetně oceněných a medailových. Příští rok chceme pořádát již ve vinařství, kde v současné době pilně stavíme a budujeme. Ing. Petr Krejčík

Lednicko-valtický hudební festival

1. festivalový koncert, slavnostní zahájení
30. 9. 2017

Pavel Haas quartet, jako host vystoupí Pavel Nikl – viola.

Místo konání: Multifunkční centrum zámek Lednice

Organizátor: Lednicko-valtický hudební festival, Obec Lednice, www.lednice.cz, info@lvhf.cz

Předprodej vstupenek na www.ticketportal.cz. Vstupenky k zakoupení na TIC Lednice, Po – Pá dle aktuální otevírací doby.

KONCERTŮ
V LEDNICKO-VALTICKÉM AREÁLU

II.
ROČNÍK

30/9-14/10/2017

VÍNA ZROZENÁ V LEDNICI

ANNOVINO
LEDNICE

SOBOTA 2. ZÁŘÍ 2017 OD 14:00 - 18:00 HOD.

DEN OTEVŘENÝCH LAHVÍ & DÝŇOBRANÍ

PREZentační stánek vinařství LEDNICE ANNOVINO A.S. - CENTRÁLNÍ PARKOVIŠTĚ LEDNICE

Ochutnejte Vína zrozená v Lednici! Kompletní degustace vín z ročníku 2016. Gastronomické speciality. Cimbálová muzika. Odrůdové burčáky. Pro děti je připraven program dýňobraní, včetně vyřezávání dýní a volby Miss Dýňobraní. Aktuální program naleznete na webových stránkách.

Tel.: 736 430 575 • www.vinarstvilednice.cz

ČSSD Lednice

Obec Lednice

pořádají

III. GULÁŠFEST

16. září 2017 od 12:00h.

(výdej gulášů od 12:00h,
v 15:00h. vyhlášení vítězů)

TÝMY:

- ✓ RYBÁŘI - LEDNICE
- ✓ JIRKA TÝM - BŘECLAV
- ✓ KAS - LEDNICE
- ✓ MYSLIVCI - LEDNICE
- ✓ KNIHOVNA - LEDNICE
- ✓ ALFA TÝM - LEDNICE
- ✓ HARMONIE - LEDNICE
- ✓ MATEŘINKA - LEDNICE
- ✓ KARKULKY - LEDNICE
- ✓ KAMIONÁCI - RAKVICE
- ✓ LEONARDO - HLOHOVEC
- ✓ BAŽINA - CHARVÁTSKÁ NOVÁ VES

**KAPELA ŠARŽE 54, OBČERSTVENÍ
CENTRÁLNÍ PARKOVIŠTĚ LEDNICE**

VSTUP ZDARMA

AKCE SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ ☺

LEDNICKO | VALTICKÝ
HUDEBNÍ FESTIVAL

(z tiskové zprávy, 2. 8. 2017) **Druhý ročník LEDNICKO / VALTICKÉHO HUDEBNÍHO FESTIVALU 2017 (LVHF) zahájí světoznámý Pavel Haas Quartet – hudba se opět vrátí do krásných staveb rodu Liechtensteinů**

Druhý ročník Lednicko-Valtického hudebního festivalu 2017 (LVHF) proběhne letos od 30. září do 14. října a vdechne tak život nádherným stavbám Lednicko-valtického areálu. Záměrem zakladatele a ředitele festivalu, houslisty Jiřího Partyky, je navázat na odkaz rodu Liechtensteinů, který v tomto čase pořádal tradiční slavnosti a hony a zval při té příležitosti na svá panství hudební soubory z Vídně a Brna. Autorem několika staveb v areálu byl geniální architekt rodu Liechtensteinů Josef Hardtmuth – současník, obdivovatel a později i donátor Wolfganga Amadea Mozarta a Franze Schuberta. Poctu těmto skladatelům během osmi koncertů složí špičkové soubory jako Philharmonia Octet Prague, Janáčkův komorní orchestr, Barocco sempre giovane, s nimiž vystoupí mladí sólisté: Kateřina Javůrková – lesní roh, Jan Mráček – housle nebo Patricia Janečková – soprán. Festival zahájí v Lednici světoznámý Pavel Haas Quartet a ukončí ho v jízdárně ve Valticích Filharmonie Bohuslava Martinů pod taktovkou Vojtěcha Spurného s vynikajícím violoncellistou Jiřím Bárto. **Významnou historickou postavou jihomoravského regionu byl kapelník dechového souboru knížete Liechtensteina, Josef Triebensee, jenž objednával z Vídně nemalé množství komorních skladeb a oper pro tehdejšího majitele panství Aloise I. Na objednávku pro tohoto milovníka umění zkomponoval jeden ze svých opusů i Wolfgang Amadeus Mozart a to v rekordním čase 48 hodin. Serenáda c moll zazní v neděli 1. října v Dianině chrámu během koncertní Pocty Aloisi I. Liechtensteinovi. Mimořádný edukační koncert, který se uskuteční v pondělí 2. října 2017 v zámecké jízdárně Lednice, přiblíží klasickou hudbu i nejmenším posluchačům. Jedná se o představení klarinetisty Karla Dohnala s kompozicí Karlheinz Stockhausena – Harlekýn. Děti budou mít bezprostředně po vystoupení možnost nakreslit své zážitky z koncertu, mohou například ztvárnit své dojmy z hudebního klauna. Věříme, že pantomimické prvky umně spojené s hudební interpretací pobaví nejen děti, ale i jejich učitele. Nakonec samotné pastelky a tužky souvisí i s Lednicko-valtickým areálem. I vrchní architekt Liechtensteinů Josef Hardtmuth se často při kresbě výkresů jednotlivých staveb umazal od tuhy, a proto ji obalil dřevem. Tento vynález si nechal patentovat. Roku 1790 pak založil továrnu na keramiku a tužky. Ředitel festivalu Jiří Partyka by chtěl kvalitně obsazené koncerty nabízet návštěvníkům festivalu každý rok v říjnu. Rád by opět z Lednicko-valtického areálu udělal kulturní centrum regionu, tak jak tomu bylo v minulosti. První ročník festivalu v loňském roce představovaly dva koncerty, které navštívilo tisíc diváků, po skončení pořadatelé obdrželi mnoho pochvalných ohlasů. www.lvhf.cz**

Jedlé květy

Že květy zdobí naše domovy, je známá věc, ale že se většina z nich může objevit na talíři, to už tak známé není. Proto jsem se zúčastnila semináře, který pořádala zdejší vysoká škola. V pozvánce znělo:

„V rámci praktického semináře se naučíte poznávat květiny, které nemusí být jen okrasnou záležitostí. Stále častěji se stávají jedlou ozdobou pokrmů na našich talířích. Jaké květiny ze zahrady jsou takto využitelné? A mnohé z nich jsou také i velmi chutné. Že nevěříte? Přijďte a ochutnejte s námi!“ Protože ráda navštěvuji akce pořádané lednickou vysokou školou, vydala jsem se v sobotu 22. 7. do Tematických zahrad. Neformální povídání bylo velmi zajímavé. Věděli jste, že begónie mají příjemně kyselou chuť, že se dá použít i květ křenu do salátu a na zdobení chlebičků? Nachystány byly květy na ochutnání, připravena doporučení, jak květy využívat. Součástí této prezentace byla i samotná ochutnávka, ochutnali jsme jednoduhky se sladkým bylinkovým máslem, jednotlivé květy divizny, šalvěje, angínovníku ...

Přednášku uvedla Bc. Michaela Brázdová a odborně nás celým seminářem provedla doc. Ing. Jarmila Neugebauerová. Už se těším na další akce – těmi budou už v září – Výstava netradičních druhů ovoce, Tradice zahradního umění a Význam a využití méně známých druhů ovoce.

• Mgr. Jana Pánková

Výstava netradičních druhů ovoce není jen tak obyčejnou přehlídkou plodů z našich sadů. Kromě pestré škály netradičních druhů Vás výstava seznámí také s pěstováním a způsoby zpracování ovoce.

Přijďte si rozšířit znalosti a poznat či ochutnat netradiční a méně známé druhy ovoce.

Výstava netradičních druhů ovoce

12. 8. – 18. 9. 2017

od 8:00 do 17:00

Ve vestibulu budovy A
Zahradnické fakulty MENDELU
se sídlem v Lednici

Mendelova
univerzita
v Brně

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Zahradnická
fakulta

Malé poklady lednického parku – srpen

Srpnová rána už jsou plná chladivé rosy, ale sluneční žár ještě neustává, léto vrcholí. Srpy a kosy nezvoní krajem bezmála jedno století, že skončily žně a fouká ze strnišť snad ani nepozorujeme. Nebesky modré čekanky, které dřív zvěstovaly blížící se nástup do školy, už odkvetly někdy v červenci, teď čekáme mlhy na lukách a také na svatého Vavřince. Protože „svatý Vavřinec ukazuje, jaký podzim nastupuje“. A bude-li slunečno, pak bude hojnost vína a můžeme se těšit na pěkný podzim. Ale nic se nemá uspěchat, potěšit se musíme i v srpnu, kdy víno ještě nedozrává. V parku je přece plno skvostů, jejichž historii a příběhy bychom měli poodhalit. Jedním z takových je určitě svitel latnatý.

Svitel latnatý (*Koelreuteria paniculata* Laxm.) objeví nejdříve ti, kteří míří na lázeňskou kolonádu. Roste nad cihlovou zídou a snaživě natahuje větve nad chodník, jenom abychom ho nepřehlédli. A byla by to opravdu škoda. Myslím ale, že to není ani možné – vždyť dlouhé laty, obsypané množstvím drobných žlutých kvítků přitahují pozornost návštěvníků Lednice, ba i domácích. V květu vypadá celý strom jako žlutý vodopád na pozadí zeleného krajkoví. Přehrášle žlutých kvítků prší jako křehké kapky mezi svěží zelení, a proto mu asi také Angličané říkají „Golden Raintree“ – což u nás překládáme jako „zlatý déšť“.

Tento nádherný, nevysoký strom z čeledi mýdelníkovitých (*Sapindaceae*), tak jako mnoho jiných, byl k nám přivezen z Asie. Pochází z Číny, roste v Koreji i v Japonsku a v roce 1763 bylo několik exemplářů přivezeno i do Evropy. U nás byly první

stromy vysazeny někdy kolem roku 1835. A došly značné obliby zejména v Praze, kde byly vysazovány jako stromořadí – i jako solitéry. A jestli rádi navštívíte naše hrady a zámky, pak nezapomeňte nahlédnout do zámeckých zahrad – tam svitely najdete často, a někdy už jako statné pamětníky. Třeba v zámecké zahradě ve Višňovém u Znojma, u zámku v Kloboukách u Brna, v Moravském Krumlově, nebo v Čechách pod Kosířem. Svitel bývá vysazován také v městských parcích, protože se úspěšně vyrovná i se znečištěným ovzduším. Ve své domovině roste v suchých údolích, ale také na březích vodních toků, a tak je připravený bojovat s nepřízní osudu a zkrášlovat každý koutek země. Je nenáročný, mrazuvzdorný a přitom velmi dekorativní – a to v každém ročním období. Zjara, když vykukují první lístky, přitáhnou oči zprvu růžovou barvou, která postupně získá bronzový nádech, až přejde v sytou zeleň. Listy jsou výrazně stříhané – připomínají krajku – a s blížícím se podzimem zlátnou. Někteří botanikové tvrdí, že výraz Golden Raintree, souvisí se zlátnoucími listy. Ať tak či tak, parádu udělá ve městě, v zámeckém parku i v okrasné zahradě. Doroste maximálně do výšky osmi metrů, honosí se vzdušnou, kulovitou korunou – a je stále něčím poutavý. Po odkvětu zaujme spoustou zelených tobolek, které červenají a posléze získají bronzově hnědý nádech. Stávají se nadlouhou ozdobou a připomínkou svého původu, protože se podobají malým čínským lampiónkům rozvěšeným na větvích stromu. Obsahují černá tvrdá semena, která bývala užívána stejně jako semena klokoče zpeřeného, k výrobě ozdob, korálků.

V Číně nazývají tento strom „Luan shu“. Dlouho jsem nemohla zjistit proč. Až jsem našla jeden anglický text, kde se píše, že v Číně bylo na staré bronzové nádobě vyryto jméno dávného válečníka Luan shu. Tento válečník a šlechtic zemřel v roce 573 př. n. l. Bojoval v mnoha bitvách a dosáhl významných vítězství. Určitě nám ty malé lampiónky bronzové barvy mají připomínat čínského bojovníka ve zbrani! Hroty šípů jsou bronzové, stejně tak součásti kuše, sekyrka, meč..

Latinský název Koelreuteria, ten je ovšem vzpomínkou na Josefa Gottlieba Koelreutera, německého přírodovědce a průkopníka genetiky, který se pokusil i o umělou hybridizaci mezi

dvěma druhy rostlin. Český název svitel časem zcela vytlačil původní jasanovec, který je na Slovensku stále užíván.

Ještě musím dodat, že svitel je úžasná medonosná dřevina, včelkami se v květu jenom hemží. Květy byly v domovině užívány také jako barvivo tkanin, kvalitní dřevko k výrobě různých předmětů. A až půjdete příště kolem červené zídky, zvedněte hlavu k lampiónkům Luana Shu a vzpomeňte na motto čínských válečníků: „Nejlepší není ten, který ve stu bitev stokrát zvítězil, ale je nejlepší, kdo cizí vojska pokořil důmyslem bez bitvy.“

• Ing. Jaroslava Ondrášiková

Září 2017

V antické době byl měsíc září September, tj. sedmý měsíc, kterým vládla bohyně Pomóna, patronka ovoce a ovocných stromů. Z pranostik jsem vybral jen „čehož červenec a srpen nedovaří, toho září už nedosmaží“.

Z církevních svátků je významný, ale veřejnosti málo známý svátek (8. 9.), narození Panny Marie. 15. 9. 921 byla zavražděna **sv. Ludmila**, babička knížete Václava, **28. 9.** asi v roce **935** byl zavražděn **sv. Václav**, což je současně **státní svátek – Den české státnosti**.

Události, historie – 1. 9. 1939 začalo Německo II. světovou válku napadením Polska. 2. 9. 1945 byla formálně stvrzena kapitulace Japonska (císař Hirohito vyhlásil bezpodmínečnou kapitulaci již 15. 8. 1945). Tím skončila II. světová válka. 7. 9. 1848 bylo v Rakouském císařství zrušeno poddanství, 30. 9. 1938 byl podepsán

Sv. Ludmila a sv. Václav, dobová ikona (ilustrační foto: www.orthodoxia.cz)

mnichovský diktát – konec 1. republiky.

Z našich významných osobností – 7. 9. 1899 zemřela spisovatelka Karolína Světlá, 8. 9. 1841 se narodil v rodině muzicírujícího řezníka hudební skladatel Antonín Dvořák, enž od útlého mládí projevoval výrazný sklon k hudbě. 9. 9. 1912 zemřel básník Jaroslav Vrchlický. 14. 9. 1937 zemřel TGM a 15. 9. 1867 se narodil Petr Bezruč. Oba jednou navštívili Lednici a Bezruč jí věnoval i báseň.

Jako domácí aktualitu nemůžu nepochválit naše lednické hody. V obou dnech

jsem se díval, jak si vedli při průvodu i na náměstí v tom vedru a zejména mě zaujala ta nejmenší skupinka, která vydržela až dokonce za obětavé pomoci paní učitelky Kabátové, která jim byla po celý čas nápomocná. Paní učitelko, smekám!

• Ing. Bořivoj Sedláček

Přednáška Význam a využití méně známých druhů ovoce

– představení méně známých ovocných druhů, využití plodů a ostatních částí, podmínky a technologie pěstování. Součástí přednášky bude také možnost shlédnout výstavu netradičních druhů ovoce ve vestibulu budovy A.

12. 9. 2017 od 14:00 hod.
– v učebně AA1 v budově A
Zahradnické fakulty MENDELU
Lednice

TRADICE ZAHRADNÍHO UMĚNÍ

„Výstava zaměřená na tradici zahradního umění, jeho vývoj, historii a současnost. Cyklus velkoformátových obrazových panelů nabídne průřez světově významnými a proslulými díly zahradního umění, které charakterizují stěžijní témata procesu formování městské krajiny.“

27. 9. – 20. 10. 2017
(pracovní dny) 8:00 – 16:00 hod.
Tematické zahrady
Zahradnické fakulty MENDELU
Lednice

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vozu,
vzduch a přírodu

Zahradnická
fakulta

medbus+

www.medbus.cz

Nadační fond Josefa Hycla zlepšuje dostupnost lékařské péče pro seniory

Zajišťujeme oční péči pro seniory
starší 65 let včetně objednání a dopravy

- ✓ Objednejte se
☎ 517 076 800
✉ brno@medbus.cz
- ✓ Zajistíme termín vyšetření
- ✓ Zavezeme vás k lékaři i zpět zcela zdarma

Nezapomeňte, že:

1. Preventivní vyšetření může odhalit **závažná oční onemocnění** jako šedý zákal, zelený zákal, onemocnění sítnice a další.
2. **Neléčená** oční onemocnění mohou vést až k **úplné ztrátě zraku**.
3. **Není potřeba žádné doporučení** k vyšetření, můžete se rovnou objednat.
4. Smluvní **péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění** je poskytována zdarma.

Nadační fond Josefa Hycla
IČ: 043 02 826, Sokolská 39, Praha 2
www.nfjh.cz